

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 173. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649680702848/facsimile.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

- 1789; blev tysk officer, digter og botaniker. Forfatter til *Peter Schlemihls wundersame Geschichte* (1814), hvis skyggemotiv har inspireret HCA til hans historie »Skyggen». – *Kobberet*: kobberstykke. – *Schlafrock*: (Schlafrock, ty.) slæbrok. – *Oberon*: Carl Maria Webers opera *Oberon* (1826) med opr. engelsk tekst efter Chr. M. Wielands tyske versfortælling *Oberon* (1780). – *gespærter Sætor*: (gespærter fejl for gespærter) reserveret plads. – *Dacapo*: (ital.) forfra, om igen. – *Genier*: (af lat. genius) ånder. – *mirabile dictu*: (lat.) her: mærkeligt nok.
- 124 *Astrakan*: lokalitet i det sydøstlige Rusland. – *Pas de deux*: balletdans for to. – *ein grosses ...*: et stort romantisk tryllespil af A.B. med nye dekorationer og nyt maskineri. – *Adolph Bäuerle*: (korrekt: Bäuerle) østrigsk forfatter (1786-1859), har begået en række Wienerfolkekomedier. – *Lindane ...*: Lindane eller tøffelmageren i feriger. Strykket (1824) var opr. med musik af Fr.A. Kanne, HCA har dog set en bearbejdelse ved Bartsch og Kugler. – *Don Juan*: Mozarts opera *Don Giovanni* (1787). – *Subject*: emne.
- 125 *Schmelka*: Heinrich Ludwig Schm. (1780-1837). – *Spitzeder*: Josef Sp. (1796-1832). – *Krähwinkler Maneer*: på molbo-vis. Kan referere til en farce af A. Bäuerle: *Die falsche Catalani in Krahwinkel* (ordet Krähwinkel bruges om et provinshul). – *Tivolis*: ref. til forlystelsesetablissemnet Tivoli-Vauxhall ved Paris. – *gamle Deurient*: Ludwig Devrient (1784-1832), kendt som fremragende karakterskuespiller. – *Onkel Brand*: skuespil (1830) oversat af Louis Angely (se slutn. af kap. 12); stykket bygger på en roman (1802) af Pégault-Lebrun. – *første*: bedste. – *Scribe*: Eugène S. (1791-1861) fransk succesdramatiker. (La dévote: den fromme. La famille de Riquebourg: familien R. Opført på Det kgl. T. fra dec. 1831 i J.L. Heibergs oversættelse. Les premières amours: den første kærlighed (1825). Opført på Det kgl. T. i J.L. Heibergs oversættelse fra juni 1831. Udførligt omtalt i Søren Kierkegaards *Enten – Eller I* (1843)). – *der Fachers*: (viften) komedie af Carlo Goldoni (1830). – *Possen*: farcen. – *der Nasenstüber*: (næsestyveren) af Ernst Raupach (1830). – *das Mädchen aus der Feenwelt ...*: (pigen fra feverdenen eller bonden som millionær) skuespil af Ferdinand Raimund (1826). – *die neue Amazonen*: se note t. s. 47. – *Thiergarten*: Berliner kvarter. Opr. et jagtrevier (jvf. ordret overs: dyrhaven) indhegnet på kurfyrstens foranstaltning. Af Fr. d. Store åbnet som park 1762, senere opløst af byens udvikling. Beliggende ved Potsdamer Tor. – *Herkules paa Skilleveien*: alm. talemåde om vanskeligt valg. Ref. til motiv fra Xenofons *Memorabilia*, hvor Herkules skildredes som stående over for valget mellem to veje, dydens og vellystens. – *Holtay*: Karl von Holtei (1798-1880), ty. digter og skuespiller.
- 126 *La Motte-Fouqué*: Friedrich Baron de L. (1777-1843), ty. forf. Har bl.a. skrevet eventyrfortællingen *Undine* (1811), som har inspireret HCA til eventyret »Den lille Havfrue». – *Raupach*: Ernst Benjamin Salomon R. (1784-1852), dengang meget populær teaterforfatter. – *Clawen*: H.C.I.